

Barcelona, 13 d'agost de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV -2719

Preu 20 cts. - Atrassats, 40

Per la història de Catalunya

La Croada de la Llibertat

VIES URINARIE

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Soivre. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugles, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariats), *casemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivre, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potenciàls* del Dr. Soivre. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (velis a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 18, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentenciment, tractament i guariment de les dites malalties.

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

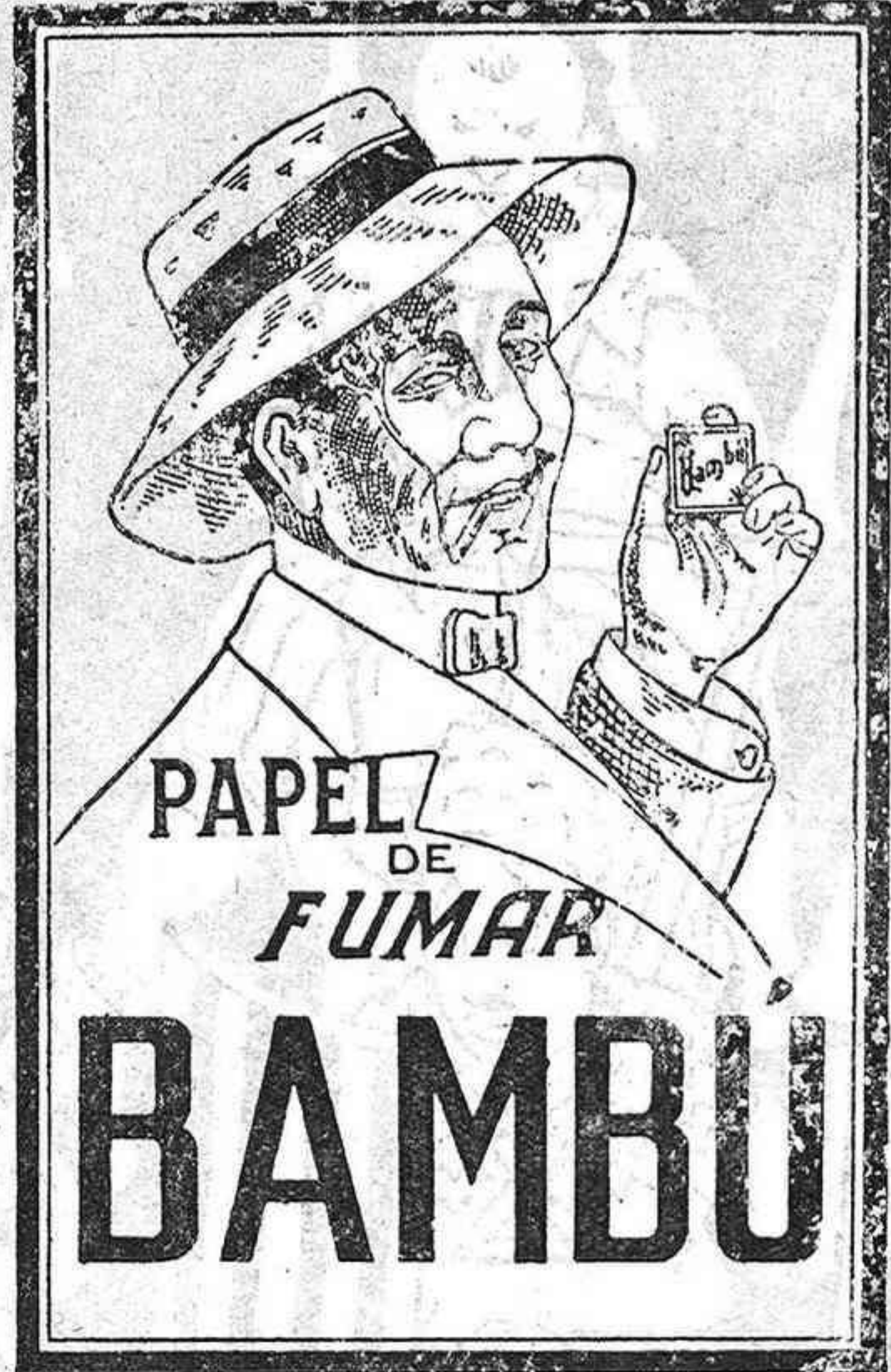
Si voleu

**un bon
aparell de Ràdio**

ANEU A

“La Casa del Aficionado”

RAMBLA DE LES FLORS

Macià, missatger

—Amb l'Estatut us he portat la voluntat de Catalunya. Ara... a reveure!,
i vosaltres veureu el que feu.

El cor quiet...

Avui el meu pit té un parteix de frisança,
enyora el repòs d'una galta fidel,
la galta de dona que té la semblança
de blanca magnòlia o una mica de cel.

La dona que féu a dins meu la ferida
del llavi que encara no havia gosat,
i avui en pensar-hi només, l'he sentida
dins meu, i fogós a dins l'he besat.

Ha estat aquest bes com un núvol de rosa
que punxa i fereix de tristesa i dolor,

de punxes que el cor et fereixen de nosa
picant-li del goig d'esgranà una cançó...

Però tot això encara em plau una mica,
i al si d'aquest viure m'hi sento germà
pensant en aquell qui d'amor no somica,
pensant en aquell qui no sap estimà.

Pensant en aquell qui fa poc ha sentida
la vil deslliurança d'amor jovençà,
perquè si ardit ara el dolor s'hi convida,
com ell, serè, penso poder-lo ofegà.

DAVID BOVER I MASDEU

Cròniques d'estiuejant

Camí de Sant Hilari Sacalm. — El tren dels marits
Viatjar és una delícia, si no, és el contrari.

El cronista no cal que els el presentem; és un infeliç com un altre, al qui alguns de vostès ja coneixen. Un infeliç com els infeliços que tenen la suficient intel·ligència per burlar-se del mort i del qui el vetlla. I, per consegüent, de la seva mateixa infelicitat. I aquí està, precisament, ciutadans, el truc de la felicitat; la fórmula de l'humorista.

El cronista vol anar a estiuejar; però, està clar, d'una manera justificada. No vol anar a fora ni per distreure's ni per fer el mandra, i menys tenint en compte que, per fer aquestes dues feines, no cal moure's de Barcelona. I amb aquest fi, ha fet el que se li hauria ocorregut a tota persona una mica intel·ligent. El cronista no té cap mal, es troba perfectament bé, però s'ha fet visitar per un metge, segur que aquest el trobaria malalt, segurament molt greu, i li receptaria marxar a fora immediatament, a pendre unes

aigües medicinals a qualsevol balneari. I així tindria un motiu justificadíssim per anar a estiuejar amb la consciència tranquil·la i amb el cap ple de preocupacions, que és per la única cosa que tenim el cap: per tenir-hi preocupacions i per fer-nos passar una mala estona. I efectivament: va passar, exactament, tot, tal com havia previst el cronista. Estava malalt, estava delicat del fetge, i havia d'anar immediatament a prendre les aigües a Sant Hilari.

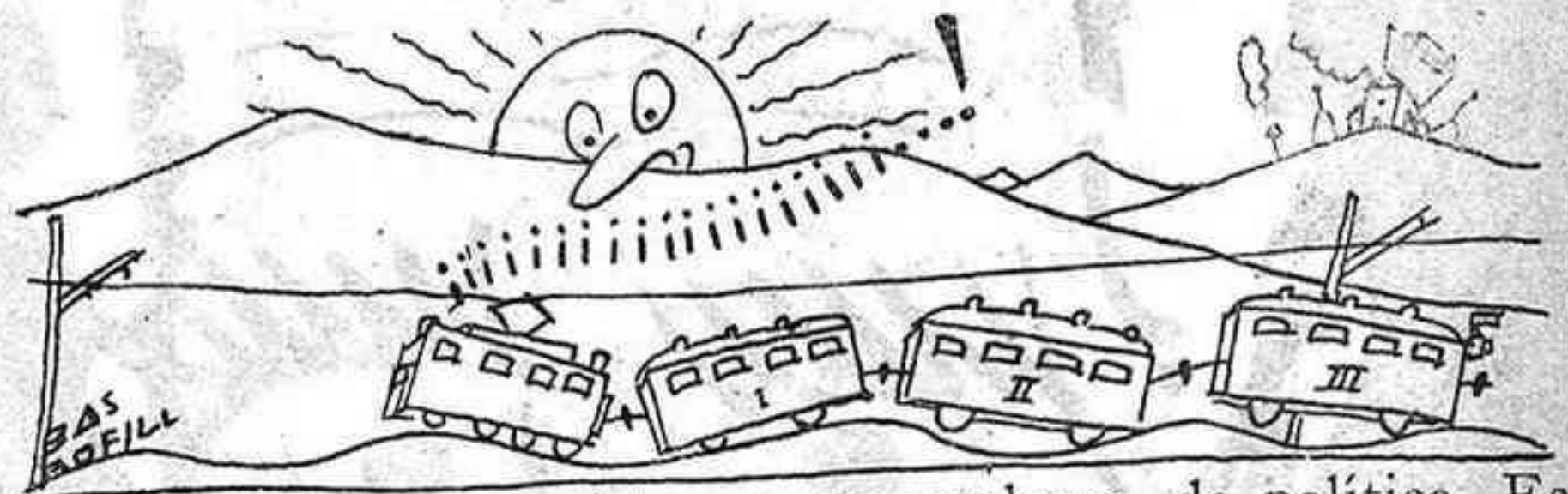
El cronista va quedar sorprès, perquè encara que mal li està el confessar-ho, està en ple ús de les seves facultats mentals, i, per tant, sap sobradament que en aquesta vida tot el que hom preveu sol succeir completament al revés. Per això al cronista li sorprengué la seva encertada, i ho atribuï, senzillament, a una falta raríssima de les lleis naturals de la vida.

A l'estació del ferrocarril del Nord, i dalt d'un cotxe de segona, d'un tren que va a la Tour de Carol, estava el nostre cronista tot mirant, impacient, el rellotge, com tot viatger prompte a marxar i que s'estimi una mica. Encara mancaven vuit minuts per a la sortida. Si hagués marxat amb el cotxe — es deia —, ja seria a Mollet! I mirava el rellotge amb ganes d'avençar-lo, com hauria fet el millor rellotger de Barcelona. Perquè el nostre cronista té cotxe, però ha fet el viatge amb tren i autòmnibus, per estar més en contacte amb el pintoresc de la vida, que és l'únic que li interessa.

Tocà un timbre, un xiulet féu un lleu escàndol, el tren donà una sotragada i el cronista un cop de front a la barreta del porta-equipatges, i immediatament va deduir que el tren arrencava. Efectivament: era la sortida de Barcelona, alegre i trista com totes les sortides. Endavant, l'aventura, l'imprevist, cares conegudes i estimades... Endarrera,

la vida que hom fa habitualment, amb tots els seus costums, bons o dolents, però costums que s'arrapen al cos com l'eura a la soca de l'arbre. Endarrera, cares conegudes i estimades, tant o més conegudes i estimades que les que hom va a veture...

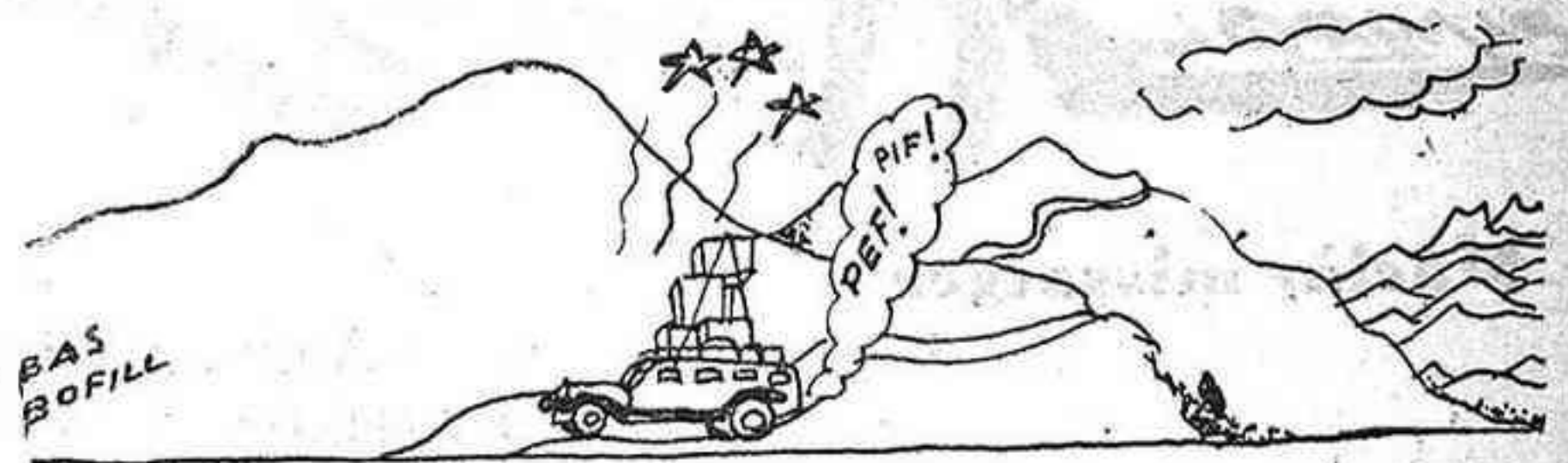
El cronista, admirador fervent i entusiasta del plaer de la visió, es va posar a contemplar el film de la naturalesa. Hortes, camps, cases de pagès (cases de color de suro, cases de pessebre de volum natural), amb pagesos autèntics, vinyes, plans, muntanyes, pins, roures, oliveres, autos de juguina escorrent-se per la cinta de la carretera... El cronista va entrar, un moment, al passadís del vagó, i sor-

prengué un grup de viatgers que parlaven de política. Escoltà, enlluernat per aquesta paraula: política. Va sentir que un senyor defensava i elogiava En Cambó, i el cronista correngué immediatament a la finestra. Era una mida d'higiene, d'asèpsia, de moral.

La Garriga. Estiuejants tristos, que feien cara d'estar alegres. Baixaren del tren un matrimoni amb més anys que il·lusions. El marit ostentava un paquet que deia: "pan natural de Gluten". —Veus? — va dir-se el cronista. — Aquí tens aquest "pan natural de Gluten" que és l'excusa que aquest bon ciutadà s'ha buscat per poder anar a estiuejar reconciliat amb la seva consciència. El tren arrenca. Torna a passar el film amb aire de "Noticiari Fox". Pins, més pins i encara més pins. Dues monges negres, negríssimes, amb un estol de nenes, infants, negres com les monges. El cronista no comprèn perquè a aquesta gent els agrada anar negres. Tampoc no comprèn perquè a la infantesa, aquesta gent que es diu pedagògica, segurament per dir-se alguna cosa i quedar bé davant dels altres, l'obliga a anar de negre, precisament en aquella edat en què la illusió està i deu estar violada de tots els colors... Pins, torrents, muntanyes, pins... el tren marxa...

—Centelles! — diu el cronista. — Sí, sí, ho conec. Ara ve Balenyà, i haig de baixar. I agafant les maletes plenes de roba, de llibres, de diccionaris i d'estres de dibuixar, anà cap a un extrem del vagó. —On baixa? — li preguntà un ciutadà franc i amable com pocs en corren. —A Bale-

nyà. —Ui!, en té per estona. Encara manca arribar a Centelles. I el cronista restà satisfet. S'havia equivocat! Les lleis fatals de la vida continuaven el seu curs normal. Ja era hora!

Balenyà. Autòmnibus. Corredisses. Crits. Cops de puny. Trepitjades. Renecs a flor de llavis, disfressats de "dispensi" i "no hi ha de què" afectuosos. Pagesos, capellans i algun senyor. Carretera, revolts, pols, cares alegres (s'atansava l'objectiu del viatge, incòmode com tots els viatges), cares de pomes agres (passaven a cobrar el passatge).

Viladrau. Cares de joia i cares de fàstic. S'ha de te-

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Esveraments...

que podríem dir-ne "el català mitjà", traduint directament la frase que va dir Edouard Herriot per anomenar el tipus-tòpic d'un país, no sap un borrall de política. L'home és un animal polític essencialment; però a Catalunya es produeix el fenomen curiós que tan sols senten la política els homes de dalt i els de baix, i els de la classe mitja tenen tan sols de la política un sentit gregari, primitiu i epidèrmic.

Bé és veritat que hem estat vuit anys vergonyants, infectes, grotescos, deixant que governessin per nosaltres els qui havien usurpat d'una manera clandestina i criminal tots els drets de ciutadania d'un país mitjanament civilitzat. I en retrobar-nos amb la utilització d'uns drets de ciutadania, ben bé la major part de la gent no han sabut de què anava, i com en tenir llibertat i drets devien controlar-los per a la bona marxa d'això que anomenem, des del 93, "els drets de l'home" ara ens ve un xic de nou.

Diem tot això perquè la gent està esverada, allunyada del cercle sensible i assenyat de cadascú. Si les reunions parlamentàries que es donen a la Generalitat acaben a la matinada i la gent surt una mica nerviosa, ja es pensen que el món s'ensorra i que l'Estatut no s'aprovarà; si a les Corts crida un més que un altre i diu, per exemple, que la revolució social s'acosta, el català mitjà tremola i creu que a l'endemà es llevarà amb la ciutat convertida en una batalla sagnant; si veu pels carrers els cartells vermells del B. O. C., en els quals els demana sang, foc, persecucions i afusellaments al costat de la supressió de la pena de mort, el català mitjà té por de no poder pair ben bé tot el que ha menjat... La gent està esverada, i és que feia anys que no havia sentit parlar de política; que feia anys que tenia de les idees polítiques un concepte primaverall, i que les úniques coses polítiques que podia llegir eren aquelles notes oficinoses del dictador, magnífiques d'optimisme i de poca-solta. El joc de les idees és passió, és violència, és fe, és cruesa. La política no pot ésser unilateral, és a dir, no està feta d'un sol criteri, sinó de múltiples, que, en topar, donen aquestes lluites, que són la sal de la vida i que acaben sempre fent un avenç social considerable—Rússia—o un retrocés polític—Itàlia—, encara que, en el fons, els dos fenòmens, l'un a l'esquerra i l'altre a la dreta, no són altra cosa que efecte d'una mateixa necessitat, o sigui, la d'organitzar un poble menor d'edat des de dalt, perquè es creu que no es sap organitzar lliure-

ment mentre el joc de les idees polítiques es descabdella independent i lliurement.

La gent està esverada. No veiem el per què. Tenen por. Els espanta que la "Soli" insulti els patrons i empri cada dia el gruix d'unes paraules poc habituals; els espanta les notes tètriques que dona el "Foment del Treball" i les precaucions que de quan en quan es prenen a les Corporacions públiques o pels carrers de Barcelona... Tot això és natural. Cal tenir una mica de calma. Cal tenir una mica de costum. Hem estat anys i anys sense sentir el rumor d'una protesta, negats els drets de reunió, de Premsa, de manifestació. I és natural que, en tenir una mica de llibertat, la gent fins se n'hagi arribat a prendre un xic massa. Però això vol dir excés de vitalitat. Dissortades d'aquelles reunions públiques i d'aquelles assemblees que quan el president demana si tenen res a dir a les proposicions presentades per la Junta, ningú no diu res. Aquelles entitats, virtualment, són mortes. La gent ha de tenir necessitat de dir coses, de protestar, de cridar, de manifestar-se... Mentre sigui així, no cal pas esverar-se massa. Les coses que es fan públicament no són mai perilloses. Les que ho són, són la compra d'armes, les reunions clandestines, l'organització de complots temeraris i suïcides... I tot això no es fa cridant ni esverant el burgesisme arretrat a la massa catalana.

Cal que ens acostumem a aquests llenguatges apassionats i violents; cal que ens acostumem a llegir brutalitats i poca-soltes i a què es bescantin les autoritats amb insults... Tots els articles violents de Léon Daudet o de Marcel Cachin no han pogut afeblir la figura d'Arístides Briand; les rebentades de Saint-Beuve no han arribat als admiradors de Victor Hugo; les grolleries infantils dels que necessiten emprar paraules terrorífiques i fulletinesques per a impressionar les masses, perden valor quan la gent s'acostuma a llegir-les. No fem cas de tot el que passa. Mirem-nos-ho tranquilament, i ja veurem, com va dir Georges Clemenceau, com les idees falses s'enfonsen quan es demostri amb altres idees i altres fets que ho són.

FRANCESC MADRID

A TOT ESTIL

Es veuen, per aquests móns de Déu, retols i anuncis en català que us fan rodar el cap.

¿No valdria la pena que l'anunciant, abans d'exposar-los al públic, prengués consell d'una persona entesa?

Així, tot evitant el ridícul, l'anunci guanyaria en eficàcia.

Com a exemple, en transcriurem un que tots haveu pogut llegir. Diu:

"Rajola blanca i pintad a tot estil."

A tot estil! Un estil la qualitat del qual, si ens guiem per la mostra, no és pas gaire difícil d'endevinar...

HISTORIC

Després d'una temporada de relativa calma, han començat de bell nou, als carrers de Madrid, l'actuació dels guàrdies de seguretat. Avalots, càrregues, esglais, corre-disses, contusions, s'esdevenen altre cop sovint. No sols baviem de ballar-la a Barcelona, què carat!

Sembla, amb tot, que el públic no mostra ara contra "els cavallers de l'ordre", segons els anomena Rucabado, l'hostilitat que els mostrava abans de la República.

Durant els darrers temps de la monarquia, sobretot, aquesta hostilitat passà per totes les fases, des de la més tràgica a la més humorística. Els dissortats "cavallers" rebien sovint seriosament, però una de les malifetes més divertides dels madrilenys fou la de penjar, a les cues dels cavalls dels guàrdies, vistosos cartonets amb "visques a la República".

Donada la veu d'alarma, diuen que el cap d'un piquet, per tal d'evitar el penjament infamant, es girava sovint vers la força i, al mateix carrer d'Alcalà, cridava amb veu de tro:

—Mirad, mirad al c... del caballo!

L'AUTOMÒBIL QUE PAGUEM TOTS

Indubtablement, sempre deuen haver-hi hagut regidors honrats: amb monarquia o amb República. Però, també indubtablement, han abundat poc. Ara, nosaltres, que estimem tant la República, voldríem que abundessin més. Però per ara, el nostre desig no passa de desig. A pesar de la República, a pesar de les prometes i paraules dels actuals regidors quan demanaven el vot al poble, quan encara no eren regidors, la Casa de la Ciutat segueix essent una casa de negocis bruts, una sucursal de Sierra Morena. Seguint per aquest camí, aviat els ciutadans de Barcelona veuran en alguns regidors — llástimosament, la majoria — Lluís Candelas, José Maria el Tempranillo, i "los siete niños de Ecija". Seguint per aquest camí els ciutadans de Barcelona s'averkonyiran i es penediran d'haver votat uns homes que els han mentit d'una manera miserable.

I ens dol haver-nos de posar serios, però és que certes coses, senyors no poden prendre's en broma.

El passat mes de maig, els regidors esmerçaven 17.353,05 pessetes en automòbil, o sigui unes sis-centes diàries. La Premsa, cert sector de la Premsa, protestà indignada. I protestà el públic que assisteix a les sessions municipals. Però es veu que els regidors d'ara tenen la cara gruixuda, poques manies i es riuen de tota mena de protestes. La nota del mes de juny puja 25.285,10 pessetes amb un pico, que, en total, ho augmenta a 40.000. O sigui 1.333 pessetes diàries d'automòbil.

Però, on han anat aquests regidors que han esmerçat tantes pessetes diàries en automòbil? Quan han dormit? Quan han menjat? Si l'anar en automòbil no els devia dei-

xar temps per a res! I, sobretot, ¿des de quan els ha entrat una afició tan excessiva i perillosa — perillosa per a nosaltres, els barcelonins — com aquesta de l'automòbil?

Nosaltres creiem que es tracta d'una malaltia, d'una malaltia de nou ric. No podem creure que una gent normal gasti tants diners en automòbil. El millor fóra que es fessin donar una mirada pel metge. Poden acudir al mateix doctor Aguadé que, si no serveix com alcalde, tal vegada pugui servir com a metge.

Els Ajuntaments de la dictadura, impopulars, odiosos, que tenien la paella pel mànec i feien tot el que els donava la gana, no havien comès, no s'havien mai atrevit a cometre un abús com aquest. Ha hagut d'ésser un Ajuntament de la República qui fes bons els homes de la dictadura. —

¿I a aquests regidors no els ha caigut la cara de vergonya?

No, senyor. Per una raó molt senzilla: perquè de vergonya no en tenen gota. O no la porten a l'Ajuntament. La deixen a casa ben tancada amb pany i clau per a què no se'ls faci malbé.

VIRAI

Tots els ciutadans dignes i honrats, tots els bons republicans, s'han d'averkonyir d'un Ajuntament que no ha resolt res, que no ha arranjat res, que no ha fet cap millora a Barcelona... i, en canvi, ha gastat en un mes quaranta mil pessetes d'automòbil!

Els catalans segons l'"A B C"

—I per això no tenim dret a l'Estatut, perquè hem fet lo de Sevilla.

Ciudadà: l'Ajuntament de Barcelona ha gastat en un mes quaranta mil pessetes d'automòbil.

Ja has protestat? Com? Quan?

nir en compte que el cronista viatjava en el primer tren de la tarda d'un dissabte, en el tren dels marits, com se'n diu vulgarment. El tren que porta les il·lusions i l'acabament de l'abstinència als matrimonis joves. I la maledicció als matrimonis que, encara que semblen joves, ja no ho són tant. Aquest tren els porta la infelicitat del diumenge. Deixar de tractar, fins dilluns, els amiguets de bigotis minúsculs i ridículs que fan filigranes amb la raqueta i amb el fox... Les mecanògrafes, secretàries particulars i les amiguetes complaents... Aquest tren és el que fa més adeptes pel divorci.

Més carretera. Més pols. Més revolts. Massa revolts! Anem com una pilota dintre d'una capsa. — Això acabarà malament — pensa el cronista. — Arribaré a Sant Hilari, i, pel costum de les voltes, començaré a donar tombs pels carrers i per les places, em ficaré i sortiré per les cases, pujaré i baixaré les escales, i em portaran detingut a Santa Coloma.

El viatge és magnífic. Els paisatges i sobretot els panorames es succeeixen amb un luxe de variacions i efectes senzillament fantàstics. La naturalesa és pròdiga, gairebé luxuriant. Fa olor de "Kotex" i d'àcid acètic. La carretera va pujant. S'arriba a una gran altura. Es mira el Montseny, i hom ja es veu en cor de tractar-lo de tu. El Montseny, ple de cotó fluix de núvols, és imponent, magnífic.— Quin emplaçament per fer-hi un parc d'atraccions—es diu el cronista, que és bastant ingenu.

Unes teulades, unes torres, uns carrers, una plaça, una cobla de sardanes que fa un foc granejat de notes i refillets cap al cel. Obrers sense feina de la colònia estiuenca, ballen sardanes. Ballen sardanes per demostrar que fan alguna cosa. Per demostrar-nos que això d'anomenar-los "obers sense feina" són males volences del cronista. Potser sí! El cronista ha arribat a Sant Hilari Sacalm.

JOAN BAS-BOFILL.

Catalunya!... República i Llibertat

Catalunya ha aconseguit,
sense foc i sense sang,
què s'enderroqués el fang
de l'orgull i del despit.

Per fi ja ens hem deslliurat
dels que amb força ens oprimien
i nostres anhels desoien
de República i Llibertat.

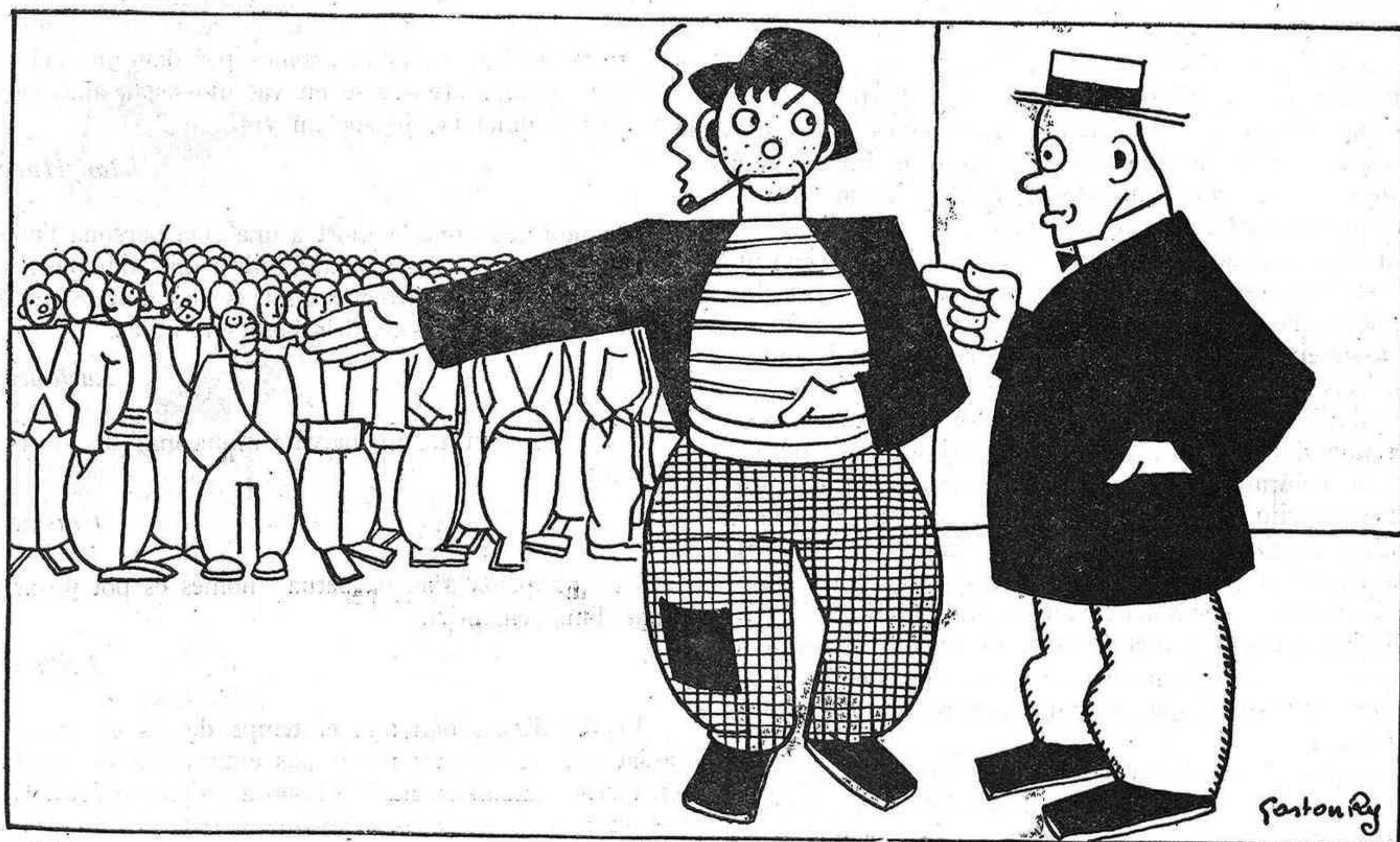
Ja era hora, Catalans.
Cantem, doncs, sense recança.
El Jorn de Pau que s'atansa
celebrem-lo amb nostres cants.

Estrenyem ben fort les mans,
i alerta sempre estiguem,
que sols fent-ho així, podrem
di amb veu molt alta: Germans!

Catalunya està al costat
dels que sempre l'han volguda.
Jamai no ha estat vençuda.
La Fe el Poble ha salvat!

Catalunya ja ha trobat
entre els Pobles de l'Espanya
aquell caliu que no enganya:
REPÚBLICA I LLIBERTAT!

CÈSAR A. VENDRELL

Els "sense feina"

—Vols venir a treballar?

—Haig d'ésser precisament jo? Llogueu-ne un altre; mireu si n'hi ha!

Suggerències i estampes del camp

CÒMICS

En tornar, al cap-al-tard, de la vinya — una vinya gairebé romana, en aquest poblet de la comarca de Tarragona en què tot, encara, parla de la Roma imperial; una vinya que sota la terra roja segurament hi ha soterrades estàtues de déus i emperadors —, Josefina m'ha dit:

—Avui hi ha còmics a la plaça del castell.

Josefina és una noia alta, prima i rossa com un melindro. Jo faig sempre molt cas de tot ço que em diu Josefina. Així, jo, en havent sopat, i en haver passat per "La Violeta" — el cafè del poble —, me'n vaig a la plaça del castell.

La plaça del castell és una plaça trista i solitària, rera l'església. Hi ha poques cases, entre elles una — que té uns bells esgrafiats a la paret — habilitada com caserna de la guàrdia civil. Hi ha l'església, la part posterior de l'església. I hi ha, naturalment, el castell, que és qui dona categoria i tristesa a la plaça. El castell està abandonat i en runes. Sols en queda la façana, que té una porta Renaixement meravellosa, magnífica. El sostre s'ha esfondrat i, rera les finestres, amb reixes, hom veu el cel i veu créixer l'herba entre les pedres centenàries, patinades pel sol. De nit, rera aquestes finestres, en l'interior d'aquestes finestres, palpiten els estels. La plaça és irregular i desnivellada, sense empedrar. De dia les parets de l'església i del castell tenen un calent to de terra. Les altres cases blanques, verdes, de color de cosa. I es retallen damunt el cel d'un blau intens. Un cel que, per la proximitat del mar, ja sembla un mar en el qual de nit hi ha onades d'estels.

Els còmics que avui actuen a la plaça no són còmics, com m'havia assegurat Josefina: són pallassos, saltimbanquis. Han vingut en una *roulotte* — encara queden *roulottes*, senyor! — que ara és a un dels costats de la plaça. Al fons, lligats a una reixa del castell, hi ha dos cavalls vells i arnats, esquelètics; dos companys de misèria i de tedi, que fan penitència per les carreteres, al costat dels saltimbanquis, més acostumats a dormir al ras que a l'estable.

Els saltimbanquis són quatre — dues dones i dos homes —, i tampoc no tenen massa bon aspecte. Es veu que el fer de saltimbanqui i viure de "la bona voluntat del públic" no prova tant com fer de regidor.

Han encès uns acetilens, han pregat — a la tarda, en un pregó — al distingit públic que es portés cadires, i ara, les deu de la nit, ha començat la funció. A la funció pot dir-se que hi assisteix tot el poble: els mariners, senzills i bonhomiosos, i els estiuejants, que parlen castellà i llegeixen "La Vanguardia". Davant la *roulotte* hi havia els artistes, preparats: una dona vella i grossa, monstruosament grossa, vestida de coloraines i d'una manera estranya; un home vell, magre, prim i torçat: mal afaitat i amb ulleres: amb un mallot, sargit, de color de rosa, i amb espartenyas. Una noieta anèmica, de color trencat, que, en lluir l'anatomia, fa la competència als cavalls, vestida amb un faldellí de ballarina d'òpera i una bruseteta de carrer. I un jove d'aire avorrit i envellit, que jeu per tot arreu, que es deixa caure per tot arreu, i que, de tant en tant, s'aguanta dret una estona.

La funció ha començat per la "simfonia amb orquestra". L'orquestra — composta d'un bombo, una trompeta de pistons, una flauta i uns platerets — no estava gaire afinada, però, en compensació, feia molt soroll. En feia tant, que ha despertat tots els gossos del poble, que pri-

merament s'han estranyat, i després s'han unit amb els seus lladrucs a la simfonia. Després ha vingut un número d'acrobàcia, vulgar i ensopit, a càrrec dels dos homes. Ha seguit un ball de la noieta. I, per fi, després d'un intermèdi de contes verds, però d'una verdor molt pansida, el número últim, que ha estat com una traca: una jota "cantada, ballada i tocada per tota la companyia". La simfonia, al costat d'això, era una mena d'estudi pianístic de Debussy. Aquí, ara, amb la jota, a més del bombo, la trompeta, la flauta i els platerets, hi ha hagut pols i crits. I més lladrucs de gossos, que segurament creien que s'havia tornat a proclamar la República.

Quan s'ha acabat el ball i s'ha esvaït el núvol de pols, els artistes estaven més magres i bruts que abans, i tots semblava que anessin a caure. Però no han caigut. Han desitjat bona nit al "distingit públic" — que somreïa satisfet, tot pensant que no els havien demanat cap cèntim —, i s'han posat als quatre cantons de la plaça, per on el "distingit públic" havia de passar fatalment, si volia anar a dormir, amb el barret a la mà, obert al cel, com si esperessin que hi caigués un estel. No hi ha caigut cap estel, sinó uns grapadets de calderilla. Ells s'ho han estimat més.

LLUÍS CAPDEVILA

Pensaments i opinions sobre la guerra

Si alguna cosa hi ha agradable, si existeix alguna realitat que sobrepassa el somni, és això: viure, veure el sol, estar en plena possessió de la força viril, tenir la salut i l'alegria, riure, córrer vers una glòria que té davant seu, sentir dins del pit un pulmó que respira, un cor que batega, una voluntat; parlar, pensar, esperar, amar, tenir una mare, tenir una dona, tenir fills, veure la llum, i tot d'un cop, el temps d'un crit, en menys d'un minut, enfonsar-se en l'abisme, morir, rodar, xafar-se, veure les espigues de blat, flors, fulles, branques, homes per damunt d'ells, cavalls per sobre, defensar-se en va, mossegar amb ràbia i pensar: "Tanmateix, jo sóc un viu".

Victor Hugo

A aquell que dona la mort a una sola persona l'anomenen un criminal!... Però matar mils i mils d'homes, inundar la terra de sang, infectar els rius de cadàvers, us dona dret a un lloc a la tomba dels homes cèlebres.

Lactanci

Una sola mort fa un malvat; molts mils de morts fan un heroi.

Erasmus

La inscripció "Pau perpètua" només es pot posar a la porta d'un cementiri.

Leibniz

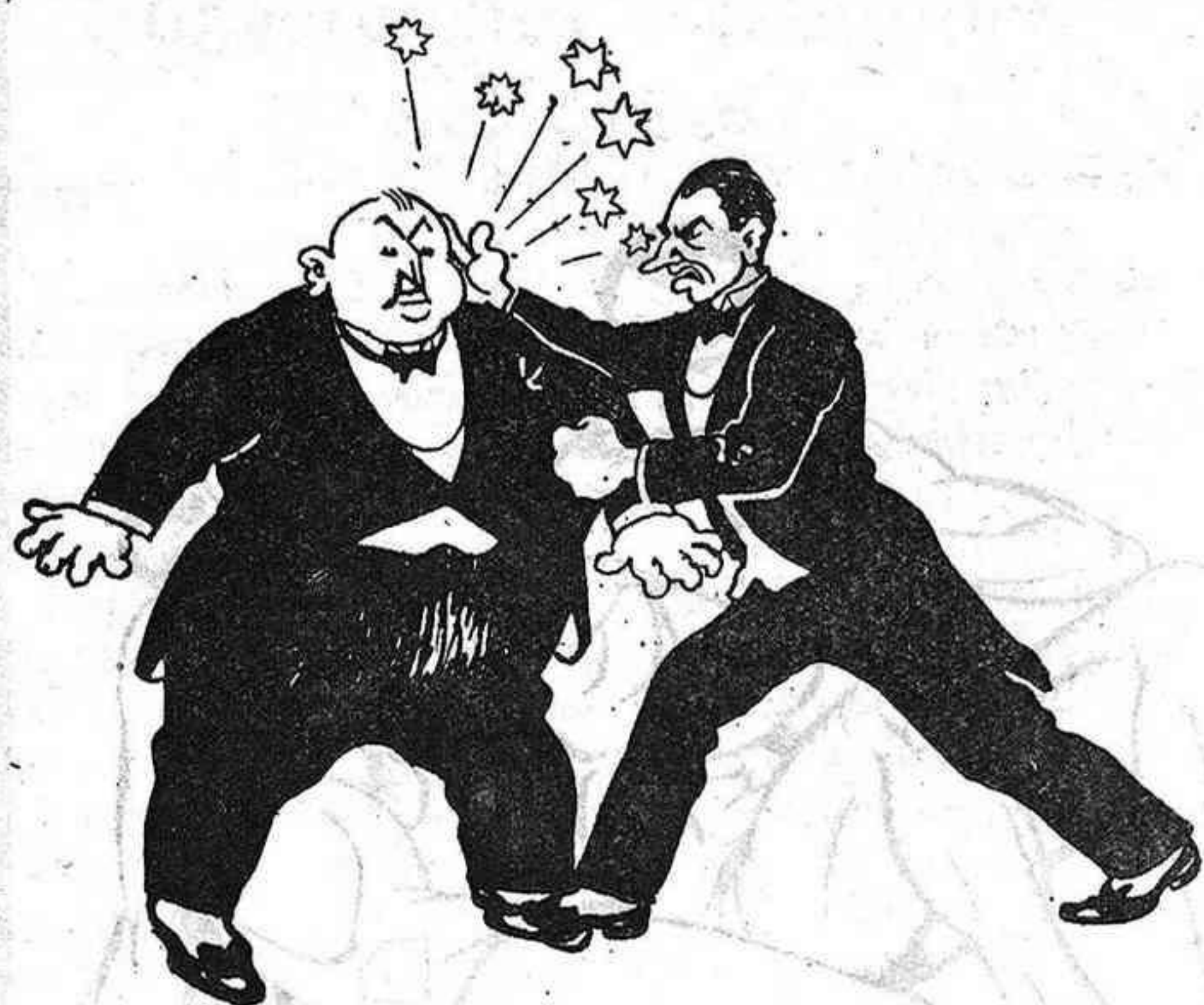
Jo vui dir-ho ben alt: el temps de les conquestes ha passat per no tornar; no és pas engrandint els límits del seu territori que una nació s'honora i s'engrandeix. Es posant-se al cap les idees generoses i fent prevaler l'imperi del dret i de la justícia.

Napoléon III

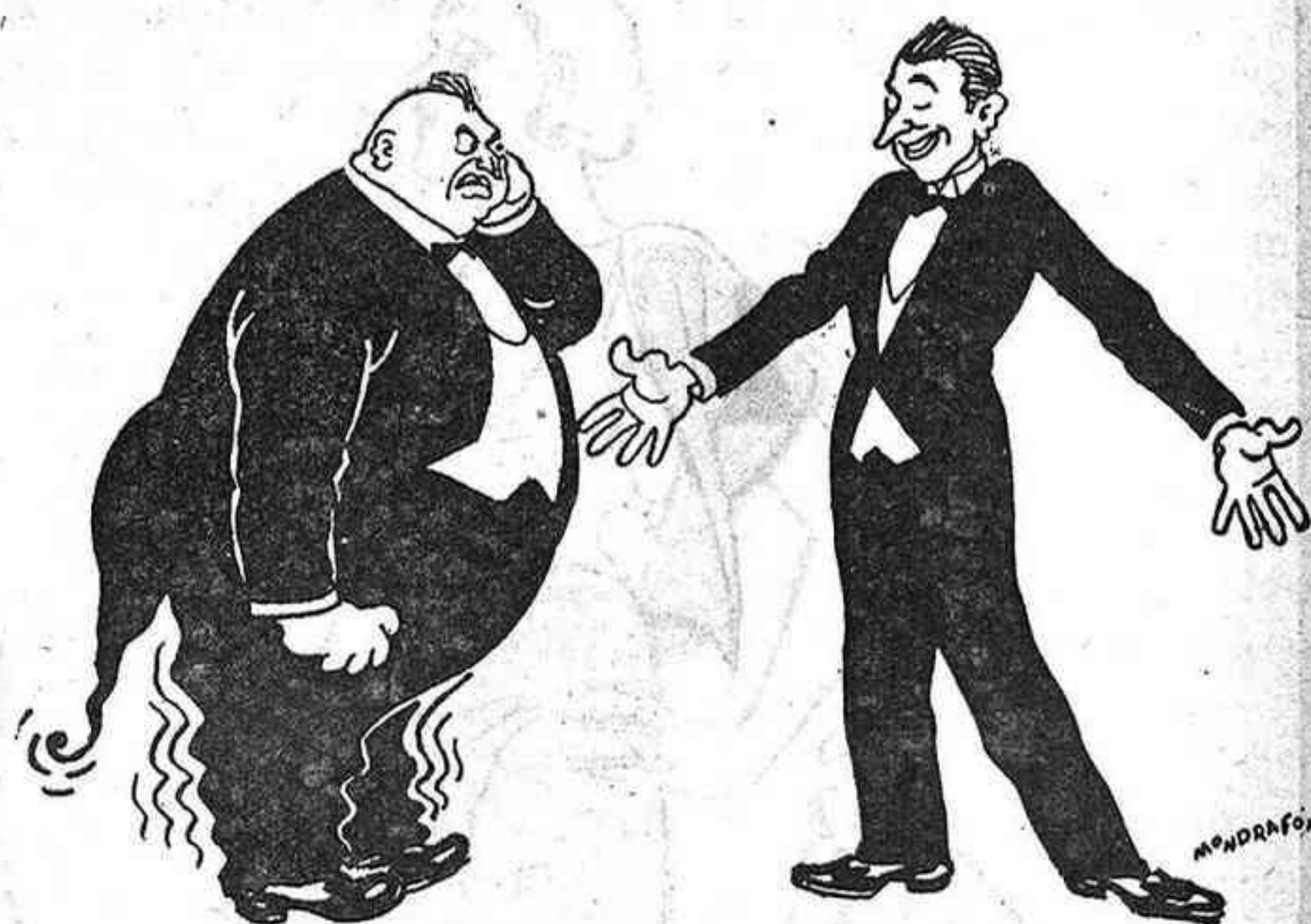
Els pràctics

—No sé per què es queixen, aquest obrers sense feina.
Tan bé com s'està sense fer res!...

Cine sonor al Congrés

—Vostè és un tal... i un qual... Pif... Paf...

—Això no quedarà així!

—Naturalment, home! Ara se li inflarà la galta...

Film de la setmana

Dilluns

Diuen que Maura, d'incògnit, va venir a Barcelona; i per tal que no el veiessin, es disfressà de persona.

Però de res va servir-li tota aquella precaució, perquè ensenyava la seba i escoltà molts MAURA, NO!!!

Dimarts

S'han llençat noves insídies contra nostre. S'ha parlat d'assaltar fins el Palau de la Generalitat.

Quan donem més belles proves de comprensió i amor gran, alguns elements de farsa tiren... i amaguen la mà.

Dimecres

S'ha avençat la temporada: al Congrés ja hi ha bolets entre En Niembro i En Galarza.

Senyors, sí que estem fresquets!

Entre això i aquell... pobre home que vol augmentar el pa, ens apar olla de grills el Congrés dels Diputats.

Dijous

S'havia de declarar vaga de bacallaners; la pogueren arreglar, i hem estalviat molts diners.

No cal dir com celebrem l'"arreglo", d'aquest desastre, que ens volia condemnar a menjar sempre pollastre.

Divendres

L'Ajuntament justifica els diners gastats en taxis; si hem de creure aquells senyors, ells són mestres de l'estalvi.

Certament, tenen raó; tant volen estalviar, que ni els premis de la Diada del Llibre no han pagat.

Dissabte

A la llista de les vagues afegim-n'hi una altra més. Han plegat dels hospitals, els infermers.

Diu que volen més jornal, "menos" feina i llibertat per fê el tuti cada tarda amb els malalts.

Diumenge

Barcelona està de pega; aquest matí ha pedregat; els arbres de nostres Rambles nets de pardals ha deixat.

Contraris de l'Estatut, diuen que estem castigats, i que vindrà un nou Diluvi si assolim la llibertat.

Menys afició a anar en automòbil, més afició a anar a peu —que és més higiènic i econòmic— i més honradesa i dignitat. Heu-vos ací ço que voldríem dels nostres regidors.

El poble no pot tolerar que mentre ell va a peu, els regidors tinguin la barra de gastar quaranta mil pessetes d'automòbil.

MONDRAFON

1.000.000.000

pessetes

PASSARELL

Números són raons

—La unidad de la Patria es única e intangible... Comprendes?

VIDA, OBRA I ANECDOTES DE SANTIAGO RUSIÑOL,
per Angel S. Escó i Jaume Passarell.

Santiago Rusiñol fou un dels homes, un dels artistes més populars de Catalunya. Per tant, un dels de més ric anecdotari. Hom comença i no acaba contant facècies de Santiago Rusiñol, en moltes de les quals figuren els seus inseparables amics el pintor Ramon Casas i l'escultor Enric Clarassó.

Cal a Catalunya una literatura biogràfica. Tenim figures de prou relleu perquè sigui nodrida. Prim, Bartrina, Balmes, Piferrer, Fortuny, Viladomat, molts d'altres; y dels moderns Jacint Verdaguer, Guimerà, Iglésies, Prat de la Riba, Julio Antonio, etc.

Angel S. Escó i Jaume Passarell són dos elements ben indicats per a l'obra que han dut a bon terme. Coneixien íntimament Rusiñol, hi havien conviscut i han escrit un llibre ple d'agilitat, d'humor, de devoció i d'admiració. Un llibre que cal llegir si hom vol estudiar i conèixer l'obra de Santiago Rusiñol.

VINT ANYS, per R. Tasis i Marca.

No coneixiem res d'aquest escriptor, que tan digne d'estima ens ha semblat després d'haver llegit aquesta novella, "Vint anys", que acaba de publicar. L'hem llegit d'una sola tongada, guanyats pel seu encís. I ens ha semblat una gran novella, plena d'encerts i perfeccions. Pere Bernat—el protagonista—i la seva joventut, hi són pintats de mà mestra. I de mà mestra són vistos Rosa Maria, Júlia, Nelly, Roure, Valls, els altres tipus. La novella és traçada i construïda amb solidesa. L'estil, molt llis, molt planer, té aquell to dignament literari que el separa de l'estil gasetilla que empren—per manca de cultura i de temperament—altres escriptors.

Voldríem fer un llarg estudi d'aquesta magnífica novella, que posa Rafael Tasis i Marca al costat dels nostres millors novel·listes. Però ens manca l'espai. Sols us podem recomanar una cosa: llegiu "Vint anys", i estem segurs que no us sentireu decebuts i trobareu justos els nostres elogis.

ALPHA

"ADMINISTRAR": GASTAR QUARANTA MIL PESSETES D'AUTOMOBIL EN UN MES.

D'AIXO EN DIUEN "ADMINISTRAR", ALGUNS REGIDORS DE LA NOSTRA CIUTAT. TENIM EL DRET DE SABER QUINS SON AQUESTS "ADMINISTRADORS"!

L'alcalde ha donat ordres que siguin retallades les denúncies que fa la Premsa i les passin a les respectives comissions, per tal que siguin esmenades.

Felicitem el doctor Aguadé, bo i recomanant-li llegeixi L'ESQUELLA d'ara fa dues setmanes, en la qual ens fèiem ressò del mal estat de l'empedrat del carrer d'Agullers.

✳

Surten com a bolets els ciutadans que fan proposicions a l'Ajuntament per tal que, mitjançant certes condicions, els cedeixin els palaus de Montjuïc per a donar-hi espectacles. I amb molt d'encert, l'Ajuntament desestima les sollicituds.

Ara, que caldrà pensar aviat què pot fer-se d'aquells edificis, abans no passi el temps i caiguin per sí sols. Quan menys, fer-ne diners, que bé prou en necessitem.

✳

La companyia de Telèfons, d'ençà de la vaga, sollicita als seus abonats que li vagin a pagar els rebuts a les oficines de la Plaça de Catalunya, perquè no disposa de personal per als cobraments a domicili.

Vaja! Es un sistema que no estranyariem implantés la "Nacional", si aquesta "petició" li surt bé.

✳

Proposem a tots els "sin trabajo" que es facin pintors de cotxes automòbils. Es una indústria que tindrà quinze dies de vaques grasses, gràcies al senyor Vachier.

Tots els taxis seran grocs!

Una invasió de canaris en ple nord-est d'Ibèria!

El Barcelona diu que cedirà a bon preu els que té...

✳

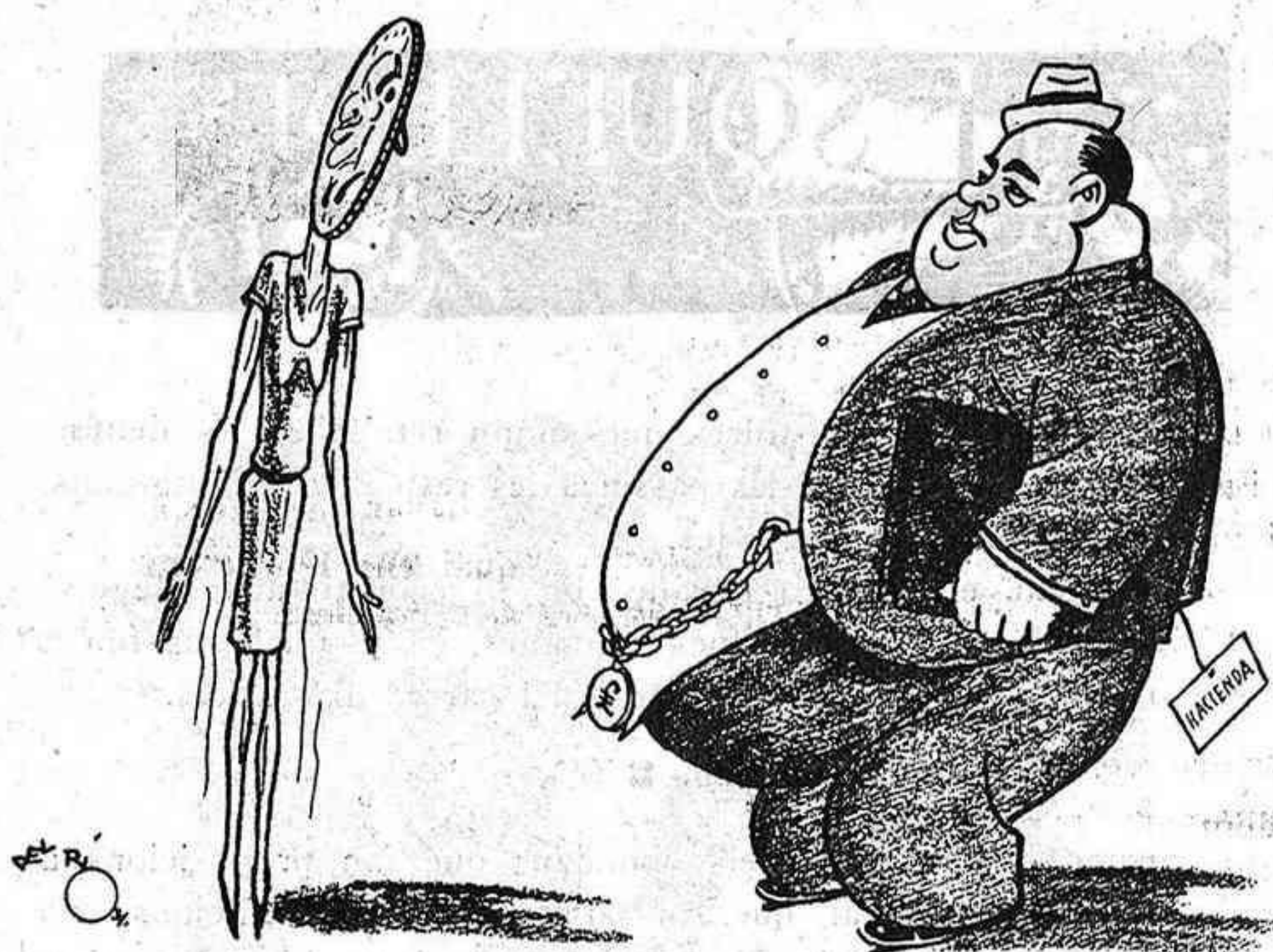
En el darrer número no vàrem ésser a temps de publicar la nota de la catàstrofe d'aviació ocorreguda a Sabadell.

No volem deixar de trametre el condol a les famílies dels pilots Sanca (militar) i Ximenis (civil). La nostra aviació civil perd, amb la mort d'aquest darrer, un entusiasta conreador i un xicot ben simpàtic.

Macià, optimista

—Sort que tinc unes germanes que m'estimen i em defensaran!

La llei de les compensacions.

Serà precis que organitzem la guàrdia cívica catalana per a sortir al pas de totes les insídies que escampen els mals patriotes.

De la mateixa manera que ells tenen ampla llibertat per fer el que els passi per la barretina, la volem exigir nosaltres. Cal treure caretetes.

I que el poble conegui els seus detractors, els qui enverinen

les coses, els qui no es cansen de dir mots de menyspreu per tot lo nostre i els homes més estimats.

Diuen que l'Ossorio està amargat de la República. Pobret! Potser que li oferissin una cartera...

Diu "La Veu", en un editorial: "Mentre el govern s'entreté amb una reforma que li deu semblar tan urgent i salvadora com la supressió del cos de capellans de presons..."

Això li dol a "La Veu": que la República no sigui una República de frares i capellans i d'ovelles amb la panxa plena...

RÈSPOSTES D'AGADES

Feliu.—Llarg, innocent i escrit a dues cares. Va, sense pensar-nos-hi gaire, al cove.

R. Mach.—No són publicables, però si teniu paciència, potser més endavant els fareu millor.

Xhesc.—Aquests no ens plauen i, sobretot, són massa llargs.

J. R.—No pot anar ni amb rodes.

E. M. C.—No és publicable, perquè no diu res.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8. -- Barcelona.

El capellà: —Déu us faci ben casats.
L'escolà: —Déu hi faci més que nosaltres.
Els nuvis: —Tot sigui per la concòrdia.

Discos

Fleta, l'inimitable, ha impressionat "El duo de l'Africana", "Un polvillo de rapé", "Libertad" i "Sadko".

No podríem pas dir quina és la que ens agrada més.

—Aureliano Pertile és un dels tenors de més clara i poderosa veu. Per a convèncer, no hi ha com escoltar-lo en "La Favorita" i "I Puritani". Un disc per als amants del "bel canto".

—Josep Lluís Lloret també llueix les seves facultats en "El cantar del arriero", que, per cert, canta amb molt lluïment.

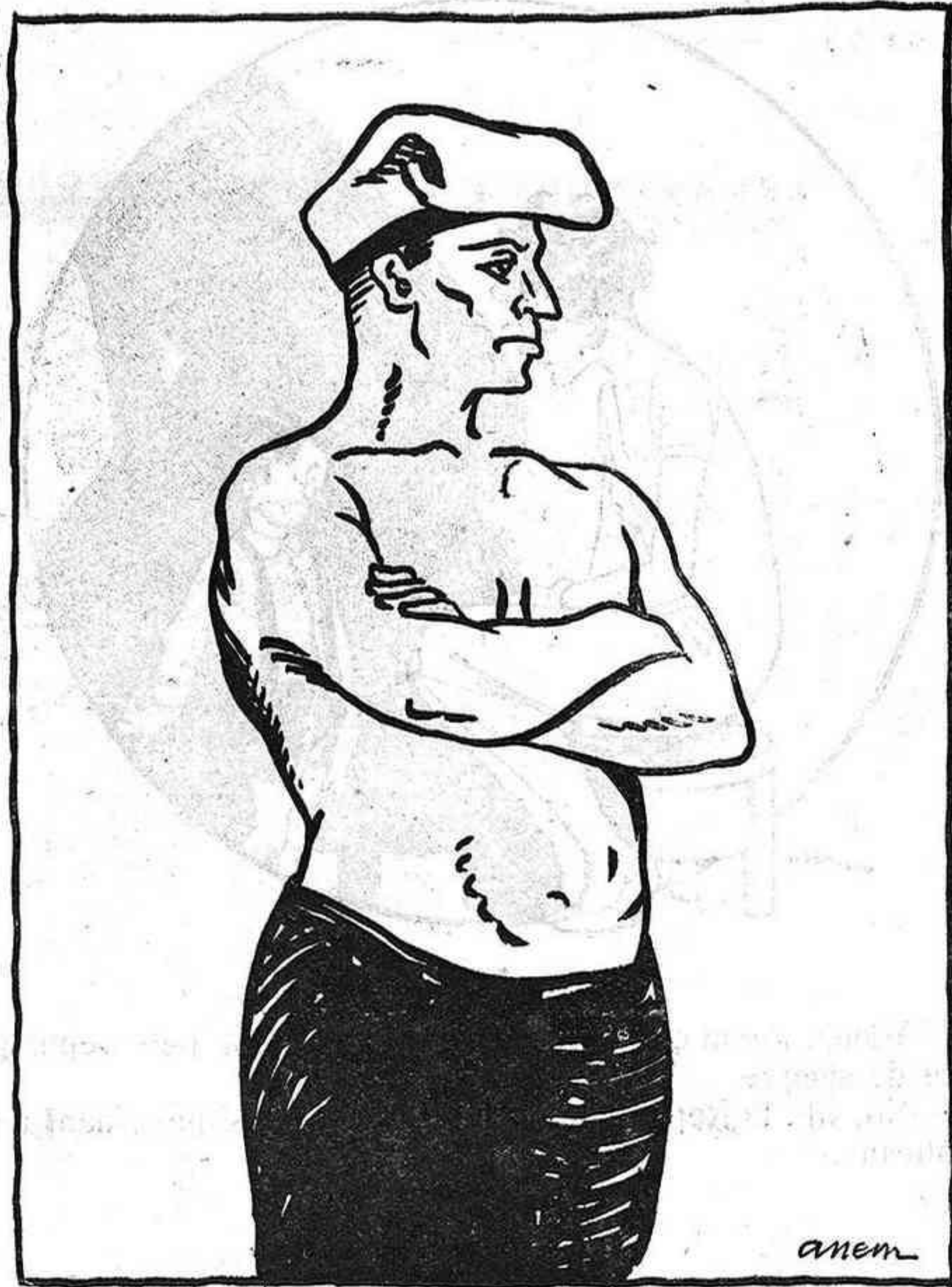
—Ricard Mayral tampoc no es queda enrera, i canta, amb el seu estil florejat, "Flor y Luz" i "Mi Campanilla".

—Laura Nieto, en la romansa de "El cabo primero", esplèndida de dicció, i no diguem res del seu gust en cantar, com també en un altre disc, on canta "El último beso" i "Campanela".

—L'art de la revista, per ara, és dels que lluita per conquerir el públic. La Companyia del Gramòfono ha impressionat "Las Pavas", "Las colegialas", "Las guapas". Entre elles, Laura Pinillos Rodríguez, Perllita Greco, Concha Rey i altres.

—Com a cançonetes, "La tirana" i "La florista valenciana", per Pilar García.

—"Hawaiana", "Moristón", "El golfillo" i "Talavera", per la gentil Mercè Serós.

Catalunya espera...

—A veure què passa!

—Delfina Fuentes ens presenta unes cançons indígenes xilenes: "De Chile vengo" i "Es tanto lo que te quiero!...", que resulten força agradables.

—Una de les plaques que ens han agradat força és "Irma" i "El año pasado por agua", tocat a piano de manubri per Casali; només hi mancarien uns fanalets, i semblaria que estessin als castissos barris madrilenys.

—La Argentinista, estupenda en "La negra Lucumy" i "Bulerías moras".

—En la part d'orquestres, competeixen la Ilo-Hawaiana en la interpretació de "Toda la noche" i "En una calle de Honolulu".

—L'orquestra argentina del mestre Flores, en "Criolla linda", "Virgen del perdón", "Yira, Yira", "Melenita de oro".

—I darrerament la de Jack Hylton en "River Hay Way from my door" i "Thank Your Father".

Veritablement que en el catàleg de "La Voz de su Amo" n'hi ha per tots els gustos. No en va es fan sacrificis per acontentar el públic, que sap correspondre.

BAMBI

UN PROBLEMA QUE CAL RESOLDRE: PRIMERA ENSENYANÇA OBLIGATORIA.

UN PROBLEMA QUE S'IMPOSA: SERVEI MILITAR VOLUNTARI.

UNA ARBITRARIETAT QUE EL POBLE NO HA D'ADMETRE: AUGMENT DE TARIFES TRAMVIARIES.

May Garón - XXXI -

Els potentats

—Mira si són rics, que fins tiren patates a l'olla...

Per qui s'ha fet

—Mamà, jo em creia que la República era pels republicans de sempre.

—No, fill; la República és pels monàrquics que s'han fet replicans.

Nosaltres també volem sortir al pas d'aquesta campanya insidiosa que ha iniciat certa Premsa catalana contra el nostre Ajuntament. A tots aquests que escridassen de tal manera, els hem de dir: I doncs, què esperaveu? No ens varen dir, tots aquests senyors, que ells, en ésser regidors, no farien res més que revolució? Doncs han complert en absolut la seva paraula, i no els podem criticar gens ni mica.

El nostre Ajuntament és un municipi polític, que en qüestions administratives està a zero. Si nosaltres els vàrem portar als càrrecs que ocupen, res no podem criticar-los. No ens podem molestar si les seves sessions són d'una pulcritud "carretera" (perdó, amics del ram) ni si no n'ensopeguen ni una de les que toquen. Acceptem el resultat d'aquella culpa que és ben nostra.

No tenim ni el més petit dret de queixa si es gasten quinze, vint o trenta mil pessetes en automòbil. Els nostres regidors, que estaven acostumats a anar a peu, han d'utilitzar els estres més ràpids per tal de perdre el menys temps possible. Sempre corre pressa l'anar a passar bugada.

No podem dir aquesta boca és meva si permeten apujar els tramvies. Com que ells van en cotxe! Al cap i a la fi, el tramvia és una cosa de la qual en podem ben bé prescindir.

No cal que diguem res si les subsistències, per comptes d'anar avall, segueixen la marxa ascendent, floreixent, com tots els negocis. Quan més cara estarà la vida més estalviarem, no menjant!

Ni podem queixar-nos en veure com fan el sord a totes les qüestions econòmiques. Què saben de pressupostos; ells són revolucionaris, i un revolucionari és aquella persona que ho gira tot de dalt a baix; que fa ben al revés lo que un altre li proposa o insinua. Que no s'escolta ningú, perquè sap que com ell no n'hi ha un altre al món...

Per això anem tan bé. Perquè tenim a la Casa Gran uns homes que de tan revolucionaris, que són, ens ho han encomanat a nosaltres, i no trobem res ben fet de tot el que fan.

DEL CAP I DEL COR, per Joaquim M. Bartrina.

Heu-vos ací un llibre força interessant, un llibre que ajuda a l'estudi de la personalitat de Joaquim Maria Bartrina, una de les més agudes i perfilades del nostre renaixement. Amb Joaquim Maria Bartrina passa quelcom semblant amb ço que passa amb Quevedo, que és més conegut pels seus contes, facècies i versos de circumstàncies que per la seva obra seriosa. De Bartrina hom en coneix alguns versos i "El Nuevo Tenorio". No s'ha fet encara un estudi seriós i documentat del poeta reusenc. Gairebé ningú no s'ha preocupat de reunir la documentació necessària. I és llàstima, perquè Bartrina—que avui encara queda viu i modern—mereix un estudi.

Aquest llibre "Del cap i del cor" pot ajudar eficaçment a l'estudi que demanem.

TODOS LOS RUIDOS DE AQUEL DIA, per Tomàs Borràs.

Es una telecomèdia, és a dir: una comèdia per a ésser donada per ràdio.

L'art de Tomàs Borràs, la seva intel·ligència, la seva fina sensibilitat fan de "Todos los ruidos de aquel día" una petita obra mestra. No es tracta pas d'una gran "machine", d'una obra pretensiosa i transcendental. Més aviat té un to de joguina, de facècia. Cal considerar també que és difícil encertar en un gènere nou. I Tomàs Borràs ha encertat plenament i ha fet, amb "Todos los ruidos de aquel día", una obra per a ésser radiada, que difícilment podrà superar-se.

PREŞÓ OBERTA, per Maria Teresa Vernet.

Una novella plena d'amargor, de negror; una novella dolorosa, dramàtica, patètica. Sí, sí; però sense crits, sense escabellar-se, amb un to planer i senzill, que és el més difícil. Frenar l'empenta del ritme tràgic sense que, però, l'obra esdevingui freda i convencional. Heu-vos ací condicions i virtuts de gran novel·lista.

Maria Teresa Vernet no és tan aspra, tan violenta, tan truculent, com "Víctor Català", que un amic nostre, autor dramàtic (?), creu un home. És més suau, més femenina. Però hi ha passió en la seva obra i talent de novel·lista gens vulgar.

**UN ABÚS QUE LA CIUTAT NO POT TOLERAR:
QUE ELS REGIDORS GASTIN 1.333,30 PESSETES DIA-
RIES PER ANAR EN AUTOMOBIL.**

Obres completes d'En C. Gumà

	Ptes.
Fruyta del temps. —Coleccló de poesias, formant quatre tomets titulats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre dolça y Fruyta madura</i> : segona edició il·lustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts.	2'40
L amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60
Del bressol al cementiri	0'60
Buscant la felicitat	0'60
Petóns y pessiche	0'60
Barcelona en camisa	0'60
Lo déu del sigle	0'60
¿Home o dona?	0'60
La dona nua (¡Moralment!)	0'60
Tipos y topes (Coleccló de retratos)	0'60
¡Guerra al cólera Instruccions pera combatrel.	0'60
Cla y català. Llissons de gramàtica parda	0'60
Don Quijote de Valcarca	0'60
¡Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60
Filomena. —Viatje de recreo al interior d'una dona	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferran	0'60
Sobre las donas. —Polémica entre C. Gumà y Fantástich	0'60
Vuyts y nous. —Ab lo «retrato» del autor	0'60
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos monòlechs representables, titulats <i>¡Tres micos y Un cessant</i>	0'60
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolça	0'60
Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné	0'60
Cansóns de la flamarada. —Un tomo de 128 págs.	1'50
La primera nit. — <i>Impressions de un nuvi</i>	0'60
Lo dia que'm vaig casar. — <i>Impressions d'una nuvia</i>	0'60
Drapets al sol. Escándol humorístich, il·lustrat	0'60
Quinze dies a la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada	0'60
Ni la teva ni la meua. —Comedia en 3 actes y en vers	2'40
Un viatge de nuvis. Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Quina dona vol vostè? Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Lo primer dia. —Juguet cómic lirich, en un acte	0'20
Art de festejar —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné	0'60
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60

	Ptes.
¿Colon o Carnestoltes? —Ensarronada cómica municipal; il·lustració de M. Moliné	0'60
Pelegrins a Roma. —Viatje bufó-trágic en vers, il·lustrat	0'60
¿Per qué no's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
¿Per qué no's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La salsa del amor.	0'60
Lo món per un forat. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
De la Rambla a la Manigua. —Aventuras d'un reservista, il·lustrada	0'60
Blanche y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada	0'60
Un casament a proba. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
La senyora de tothom. —Humorada en vers	0'60
Lo libre de les cent veritats. —Edició il·lustrada	0'60
El pecat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Entre faldillas y pantalons. —Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Sota la parra. —Coleccló de cantars	0'60
Mil y un pensaments. —Coleccló de màximas y sentiments.—Un tomo de unas 100 paginas (agotada)	(agotada)
Lo Rosari de l'Aurora. —Album humorístich, ab caricatures (agotada)	(agotada)
Gos y gat. —Juguet cómic en un acte y en vers (agotada)	(agotada)
Un cap-mas. —Juguet cómic en un acte y en vers (agotada)	(agotada)
Lo pot de la confitura. —Coleccló de poesias (agotada)	(agotada)
Cura de cristiá. —Juguet cómic en un acte y en vers (agotada)	(agotada)
Guia cómica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 paginas, ab un plano y varis dibuixos (agotada)	(agotada)
Una casa de dispesas. —Juguet cómic en un acte (agotada)	(agotada)
Ensenyansa superior. —Juguet cómic en un acte (agotada)	(agotada)
¡Abaix lo existent! —Disbarat cómic en un acte (agotada)	(agotada)
L'amor es cego. —Juguet cómic en un acte y en vers (agotada)	(agotada)
Lo Marqués de Carquinyoll. —Juguet cómic en un acte (agotada)	(agotada)
Jesús Maria Joseph! —Juguet cómic en un acte (agotada)	(agotada)
¿Com se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada (agotada)	(agotada)

Mónita secreta

Instrucciones reservadas de la Compañía de Jesús

Precio: 1 peseta

El culto al desnudo

por ROGER SALARDENNE

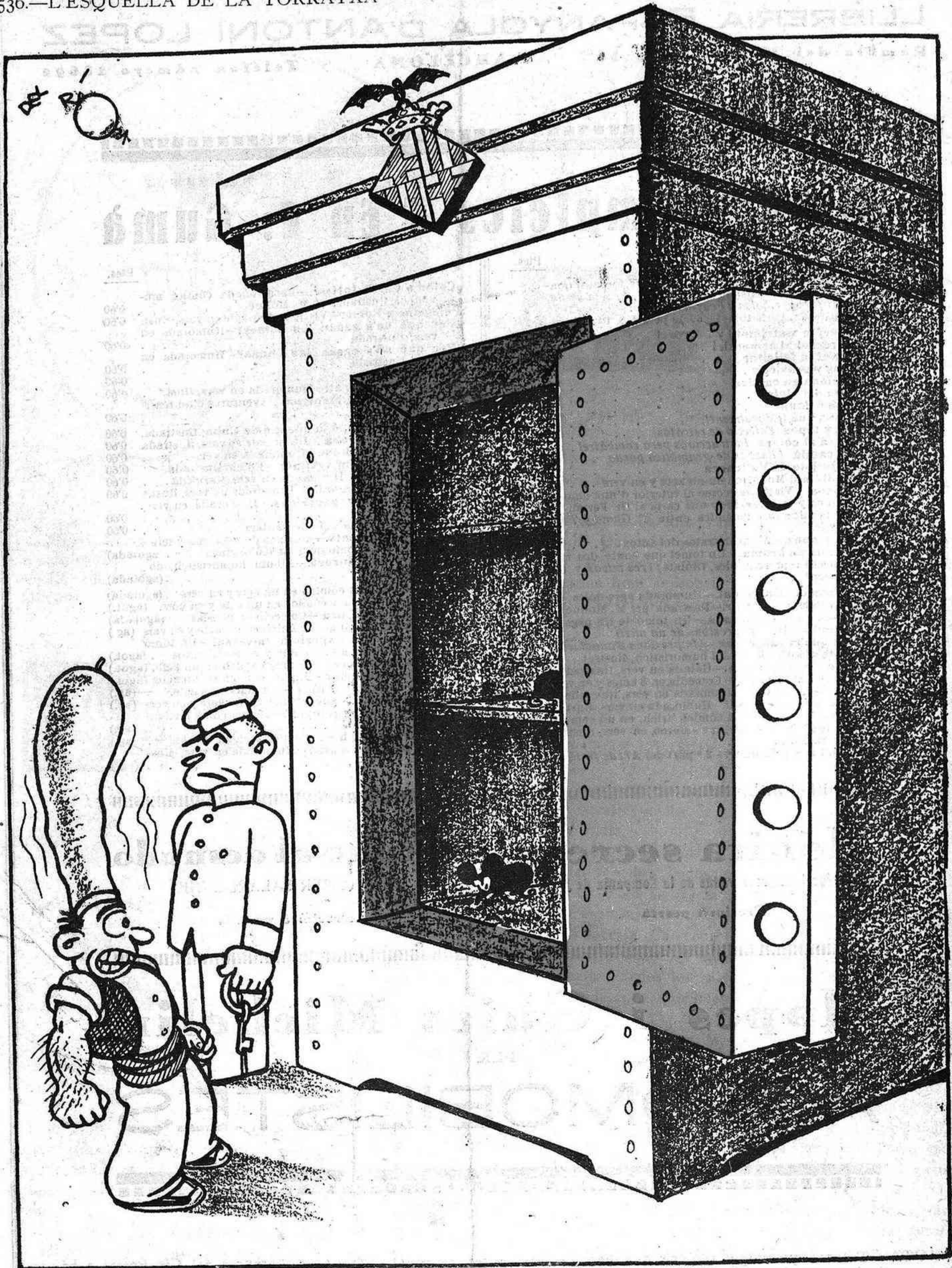
Precio: 5 pesetas

Mapes i Guies Michelin

PER

AUTOMOBILISTES

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certícat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

Sempre estem igual...

- La caixa buida?
- Es que han vingut a cobrar unes factures d'auto, ¿sap?
- I aquestes rates, no es podrien treure?